

ภาคผนวก

ที่ ศย ๐๑๖/๒๐๓๔

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอรื้อหรือการดำเนินการบังคับคดีจำเลยที่ไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษา

เรียน อธิบดีผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

อ้างถึง ๑. หนังสือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

ที่ ศย ๓๐๐.๐๑๐/๑๓๓๓๕(๐๐๕) ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

๒. หนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ ศย ๐๑๖/ว ๑๓ (ป) ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึงลำดับที่ ๑ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ขอรื้อหรือการดำเนินการบังคับคดีกรณีจำเลยที่ไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามข้อหาหรือเป็นกรณีการบังคับโทษตามคำพิพากษาคดีอาญา ระหว่าง พนักงานอัยการฯ โจทก์ และจำเลย ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดหน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่บังคับโทษปรับทางอาญา และเมื่อพิจารณา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า "การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์" ศาลจึงมีอำนาจเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดี มิได้มีอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินการบังคับโทษปรับตามคำพิพากษาโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ ซึ่งเป็นเรื่องการบังคับคดีอาญา เมื่อพนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลย ศาลหรือหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมย่อมไม่มีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีอาญา ให้เป็นไปตามคำพิพากษา มิฉะนั้นย่อมขัดกับ "หลักการวางตนเป็นกลาง" ของศาล เพราะเท่ากับศาลดำเนินการบังคับคดีให้แก่พนักงานอัยการซึ่งเป็นคู่ความในคดีฝ่ายหนึ่ง จึงเห็นว่า ผู้มีหน้าที่ในการบังคับคดีจำเลยที่ไม่ชำระค่าปรับ ควรเป็นพนักงานอัยการตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ ซึ่งบัญญัติว่า "พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ... (๗) ดำเนินการตามที่เห็นสมควรเกี่ยวกับการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา..." "เมื่อพนักงานอัยการมีฐานะเป็น "นายของแผ่นดิน" จึงต้องรักษามลประโยชน์ของแผ่นดินหรือของรัฐตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑ ฉะนั้นเมื่อศาลขอให้พนักงานอัยการดำเนินการบังคับคดี พนักงานอัยการจึงชอบที่จะดำเนินการบังคับคดีตามที่ศาล

แจ้งขอมา ...

แจ้งขอมา เพื่อมิให้เกิดปัญหาในคดีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินการบังคับคดีให้ ทำให้ผลประโยชน์ของรัฐได้รับความเสียหายเพราะไม่ได้คำปรับเป็นของรัฐตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือตอบข้อหารือของสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๑๗/ว ๓๖๑ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ว่า พนักงานอัยการมีฐานะเป็น "ทนายของแผ่นดิน" จึงต้องรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินหรือของรัฐ และสำนักงานศาลยุติธรรมได้มีหนังสือ ที่ ศย ๐๑๖/ว ๑๓ (ป) ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๑ แจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมทราบความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดในเรื่องดังกล่าวแล้ว

อนึ่ง การที่หัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้ตามสัญญาประกัน ตามมาตรา ๑๑๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั้น เป็นกรณีที่ศาลอยู่ในฐานะเป็นคู่สัญญาประกันและกฎหมายบัญญัติให้ศาลมีอำนาจบังคับตามสัญญาประกันโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีใหม่เท่านั้น จึงเป็นคนละประเด็นกับการบังคับคดีเกี่ยวกับโทษปรับตามคำพิพากษา

สำนักงานศาลยุติธรรมจึงมีความเห็นว่า การบังคับโทษปรับในคดีอาญาเป็นอำนาจของพนักงานอัยการ ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ ไม่ใช่อำนาจของศาลยุติธรรมหรือผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิรัช ชินวินิจกุล

(นายวิรัช ชินวินิจกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มนิติการ

โทร ๐ ๒๕๑๒ ๘๕๐๓

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๕๐๓

E-mail : ojta@coj.go.th

สุภาพ รุ่งพาน
กรอมแก้ว ดวง
ดาวา พิมพ์
DA-01

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๒๒๗/๒๔๔๑

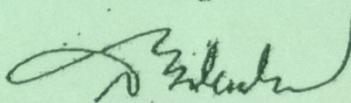
เรื่อง การปฏิบัติในการบังคับโทษปรับในคดีอาเสพติดตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา
คดีอาเสพติด พ.ศ. ๒๔๔๐

โดยที่มาตรา ๒๑ แห่ง พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาเสพติด พ.ศ. ๒๔๔๐ บัญญัติให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลออกหมายจับบังคับคดีเพื่อแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดีดำเนินการการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องโทษแทนค่าปรับได้ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีอำนาจตรวจสอบทรัพย์สินและให้ถือว่าเป็นเจ้าหนี้ความคำพิพากษา

เพื่อให้การปฏิบัติของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม อันได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมบังคับคดีและกรมราชทัณฑ์ มีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีเการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษปรับในคดีอาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมบังคับคดีและกรมราชทัณฑ์ ตีอปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการบังคับโทษปรับคดีอาเสพติดตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาเสพติด ดังมีรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๑

(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

